

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 27.06.2025 nr 8-3/5573-1/

Meie 18.08.2025 nr 5.2-2/17403-2

Seaduseelnõu väljatöötamiskavatsuse tagasiside

Sotsiaalkindlustusametile (SKA) on esitatud arvamuse avaldamiseks keskse teabe edastuse ja dokumentide kättetoimetamise tõhustamise lahenduse väljatöötamiskavatsus (VTK). VTK eesmärk on luua riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustele keskne infotehnoloogiline lahendus dokumentide kättetoimetamiseks ning teabe tõhusaks edastamiseks. Seejuures soovitakse dokumentide kättetoimetamise tõhustamise eesmärgil võimaldada lisafunktsioonina e-teenuste ajutist piiramist, kuni dokument on kätte toimetatud. SKA tutvus VTK, selles toodud küsimustega ja esitab järgmise arvamuse.

SKA hinnangul tasuks uut lahendust vaadata koosmõjus sellega, mis täna juba olemas on ning mida saaks ühtsena kasutusele võtta. Näiteks on SKA-s paari aasta eest valminud lahenduse analüüs, mis nägi ette kättetoimetamise lahendamise läbi iseteeninduskeskkonna. Lahenduses ei ole rõhku pandud teenuste tarbimise piiramisele, vaid lahendatud on kättetoimetatava dokumendi kätte toimetamist. Lahendus toimib nii, et kui isik logib iseteenindusse sisse, siis esimese asjana näeb ta hüpikakent kättetoimetatavate dokumentidega. Tegevuste jätkamiseks tuleb kuvatud dokumendid alla laadida, misjärel teavitatakse dokumentide kättetoimetamisest.

SKA ei ole pädev hindama milliste e-teenuste juures oleks teenuste juurdepääsu piiramine lubatav kui teatud dokumentide keskne kättetoimetamine ebaõnnestub. On ilmne, et igasugused piirangud eeldavad õigusliku aluse olemasolu ning peavad olema lõppastmes proportsionaalsed. Siiski kahtleme, kas sotsiaalteenuste ja hüvitiste saamisele saaks selliseid piiranguid seda. Eriti näiteks vältimatu abi, toimetulekutoetuse või teiste sotsiaalkaitsehüvitiste puhul, mille juures kujutaks piirang sotsiaalsete põhiõiguste riivet. Seejuures tasuks kaaluda, kas keskse dokumentide kättetoimetamise lahendust on vaja nende dokumentide juures, mis oma sisult ei eelda kättetoimetamist HMS § 25 lõike 3 mõttes. Seda eriti olukorras kui keskse lahendusega võib kaasneda e-teenuste piiramine. SKA teenuse vaates võiks iseenesest kaaluda teatud piirangute lubatavust järelevalve ettekirjutuste kättetoimetamise juures, kuid nimetatud haldusakte on võimalik kätte toimetada ka Ametlike Teadaannete kaudu.

Lõpetuseks markeerime VTK-st jäi hetkel ebaselgeks, kas uus lahendus on mõeldud juba arendatava Postkast 2,0-i sisese täiendava funktsionaalsusena või on see mõeldud eraldi lisana, nagu näiteks kontaktide moodul. Ehk kas asutus saab selle lahenduse kaudu dokumente teele panna, aga enda iseteeninduses samal ajal postkasti ennast ja dokumente/teavitusi ei kuvata?

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Maripuu
peadirektor

Paldiski mnt 80 / 15092 Tallinn / 612 1360 / info@sotsiaalkindlustusamet.ee /
www.sotsiaalkindlustusamet.ee / registrikood 70001975

Andrus Jürgens
57833628, Andrus.Jurgens@sotsiaalkindlustusamet.ee

Kristina Pähkel
53331563, Kristina.Pahkel@sotsiaalkindlustusamet.ee

Leila Siiraja
57493268, Leila.Siiraja@sotsiaalkindlustusamet.ee

Reet Tuberg
5186751, Reet.Tuberg@sotsiaalkindlustusamet.ee